

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-834

20.11.2023

DARAG DEUTSCHLAND AG

Motorvogn

Tappt motorvogn ved utleie – tyveri?

Sikrede leide ut sin bil og fikk beskjed av leietaker 2.1.20 om at den var stjålet. Sikrede meldte først kravet under sin kaskoforsikring hvor han fikk erstattet antatt markedsverdi på kr 650 000, samt kr 20 000 for ekstrautstyr. Sikrede hadde videre bilforsikringen "Super" med en nybildekning i foretaket og krevde erstattet differansen mellom markedsverdien og nybildekningen. Foretaket avviste kravet bl.a. fordi forsikringen ikke omfattet bil benyttet til utleie eller skade oppstått ved ervervsmessig bruk, og fordi forholdet utgjorde et underslag som ikke var dekket av forsikringen. Sikrede var uenig. Han mente foretaket ikke kunne avslå med unntaket for utleiebil og hevdet det måtte legges til grunn at det var et tyveri, og ikke underslag. Han hevdet videre at andre foretak hadde dekning for underslag, og at han var omfattet av en dekningsgaranti. Nemnda kom til at sikredes tap ikke var dekningsmessig og viste til at sikrede ikke hadde fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på at bilen faktisk var stjålet. Nemnda kom videre til at tapet ikke kunne kreves dekket under dekningsgarantien.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for tyveri av bil.

Sikrede fikk 2.1.20 beskjed fra sin leietaker om at bilen var stjålet. Bilen var utleid for perioden 30.12.19–2.1.20.

Sikrede meldte forholdet til sitt kaskoforetak 3.1.20. Kaskoforetaket betraktet hendelsen som et underslag og utbetalte erstatning til sikrede basert på at bilens markedsverdi var kr 650 000. I tillegg utbetalte det kr 20 000 for ekstrautstyr.

Sikrede anmeldte forholdet 3.1.20 som brukstyveri og mottok 10.1.20 brev fra politiet om at *"forholdet er henlagt fordi det ikke er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger et straffbart forhold, jf. Straffeprosessloven par. 224"*.

Sikrede hadde også bilforsikring hos foretaket med dekning for "Tyveri, brukstyveri, forsøk på tyveri og hærværk i forbindelse med dette". Forsikringen omfattet ifølge pkt. 3.4 om "Super" pkt. 3.4.1 ikke bil som "benyttes som drosje, trafikkskole-, utleie-, liktransport-, utrykningsbil eller ambulanse", og ifølge pkt. 4.10 heller ikke "Skade i forbindelse med ervervsmessig bruk". Ifølge pkt. 3.4.2 var det utvidet dekning for totalskadet bil med bl.a. nybildekning i pkt. 7.3.1.1.

Sikrede fremsatte krav om erstatning for differansen mellom markedsverdien erstattet av kaskoforetaket og nybildekningen iht. superforsikringen.

Foretaket avviste kravet bl.a. med henvisning til at forsikringen ikke omfattet biler benyttet til utleie, og fordi forholdet utgjorde et underslag som ikke var dekket av forsikringen. Det påpekte også at det ikke kjente til at andre foretak hadde dekning for underslag i sine privatbilforsikringsvilkår, og at vilkårsgarantien uansett ikke ville komme til anvendelse da kravet

ikke var omfattet av forsikringen. Sikrede var uenig og hevdet at bilen var stjålet, at forholdet skulle behandles som et tyveri, og at underslag aldri var bevist. Han påpekte også at bilen var en privatbil og ikke kunne betraktes som en utleiebil.

Sikrede krever dekning for differansen mellom markedsverdien dekket av kaskoforetaket og nybildekningen. Forholdet må anses for et tyveri og ikke et underslag. Hans leietaker hevder at bilen var stjålet, og politiet har håndtert saken som tyveri. Kaskoforetaket hadde ikke grunnlag for å behandle saken som underslag, men det hadde ikke betydning for hans oppgjør der. Det forholdet at leietakeren hadde nøklene da bilen forsvant, beviser ikke at han underslo den, og det er umulig å fastslå hva som skjedde. Sikrede mener det er urimelig at han har bevisbyrden for at det ikke er underslag siden det er politiet i Norge og Latvia som har behandlet saken, og han ikke kan påvirke det. Han har vedlagt dokumentasjon for at leietaker har anmeldt forholdet i Latvia.

Sikrede bestrider at unntaket i pkt. 3.4.1 kommer til anvendelse. Unntaket gjelder bare utleiebil som utelukkende benyttes til utleie, mens bilen var en privatbil som ble benyttet til utleie. Dekningsgarantien medfører også at forbeholdet uansett blir irrelevant. Også foretakets henvisning til vilkårspkt. 4.10 om skade oppstått ved ervervsmessig bruk blir irrelevant.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke dreier seg om tyveri, jf. vilkårspkt. 3.2.6, men et underslag, som ikke er omfattet av forsikringen. Foretaket viser til at også kaskoforetaket dekket hendelsen som et underslag. Det har ingen betydning at hendelsen ble meldt til politiet som brukstyveri. Foretaket viser til at det fremgår under superforsikringens vilkår at den ikke omfatter bil som benyttes i utleie, jf. pkt. 3.4.1, og heller ikke skade oppstått ved ervervsmessig bruk, jf. pkt. 4.10. Ut fra dette mener foretaket sikredes tap ikke er dekket siden det skjedde mens bilen var i utleie og ved et underslag. Det viser videre til at sikredes krav iht. vilkårene om nybildekning er avhengig av at skaden er dekningsmessig. Hvis det dreide seg om en dekningsmessig skade, så ville pkt. 7.2.1.3 kunne kommet til anvendelse forutsatt at bilen ikke kom til rette etter tyveri og ikke hadde vært benyttet i utleie og til ervervsmessig bruk.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på nybildekning etter tyveri.

Sikredes forsikring omfatter "Tyveri, brukstyveri, forsøk på tyveri og hæververk i forbindelse med dette". Etter sikker praksis gjelder samme tyveribegrep for forsikring som etter straffeloven. Sikrede har etter alminnelige bevisregler bevisbyrden for at bilen er blitt borte ved tyveri og ikke f.eks. ved underslag, jf. også f.eks. FinKN 2019-447. Det strafferettslige begrepet tyveri skiller seg fra underslag ved at tyven i motsetning til underslageren tilegner seg en gjenstand som han ikke allerede har i sin besittelse, se bl.a. FinKN 2017-214.

Det er ikke omtvistet at sikrede hadde overlatt bilen til leietakeren, slik at leietakeren allerede hadde bilen i sin besittelse på det tidspunktet sikrede anfører at den ble stjålet. Sikrede anfører imidlertid at det må anses for et tyveri fordi leietakeren hele tiden har hevdet at bilen ble stjålet, fordi det ikke foreligger bevis for at han underslo den og fordi hverken sikrede eller foretaket kan vite hva som skjedde. Det er sikrede som har bevisbyrden for at bilen ble borte ved tyveri, og ikke ved et underslag. Nemnda kan ikke se at sikrede har fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på at bilen faktisk er stjålet.

Sikrede anfører videre at skaden er omfattet av foretakets dekningsgaranti. Det er noe uklart for nemnda hva sikrede mener med dette, men nemnda mener det uansett ikke er dokumentert at forsikringer for privatbil – som denne dekningen dreier seg om – omfatter underslag.

Det er etter dette ikke grunnlag for dekning under forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).